

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/141/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116232426
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5116232426.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: H. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D., K. XXX/XX, občan USA, právne zastúpeného JUDr. Václavom Jaroščiakom, advokátom so sídlom D., V. T. XX, proti žalovanému: GRAND, s.r.o., so sídlom Žilina, Sládkovičova 1, IČO: 36 377 619, právne zastúpenému JUDr. Jurajom Ďurajdom, advokátom so sídlom D., K. XX, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, na základe odvolania žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 8C/231/2016-126 zo dňa 30.4.2019, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. o zastavení konania a vo výroku II. o trovách konania.

N e d o t k n u t ý m z o s t á v a uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. o zamietnutí návrhu žalovaného na prerušenie konania.

Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) zastavil konanie (výrok I.).
2. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že iné skôr začaté konanie na ňom vedené - pod sp. zn. 8C/151/2015 - z hľadiska predmetu konania, skutkových okolností, subjektívneho práva, ako aj totožnosti strán sporu tvorí prekážku litispendencie pre aktuálne konanie sp. zn. 8C/231/2016 (§ 161 ods. 2 CSP). V uvedenom konaní sp. zn. 8C/151/2015 sa žalovaný (tam v postavení žalobcu) domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX tak, že sa má stať výlučným vlastníkom týchto nehnuteľností a má mu byť uložené vyplatiť žalobcu (tam v postavení žalovaného). Do vydania napadnutého uznesenia nebola vec vedená pod sp. zn. 8C/151/2015 právoplatne skončená.
3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v oboch konaniach je skutkový základ sporu odvodzovaný z tvrdenej existencie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX. Predmetom aktuálneho konania sp. zn. 8C/231/2016 je určenie ne/existencie vlastníckeho práva žalovaného, ktoré tento nadobudol na základe vkladového konania V 1170/2015 dňa 20.2.2015. V konaní sp. zn. 8C/151/2015, ktorého predmetom je zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, nakoľko toto začalo skôr, je teda súd povinný prejudiciálne sa vysporiadať aj s otázkou ne/existencie vlastníckeho práva. Na tom nič nemení skutočnosť, že je aktuálne prerušené.
4. O trovách zastaveného konania rozhodol okresný súd tak, že žalovaný má nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % (výrok II.), vychádzajúc zo záveru o zavinení žalobcu na zastavení konania (§ 256 ods. 1 CSP).

5. Zároveň súd prvej inštancie návrh žalovaného na prerušenie konania do právoplatnosti skončenie konania vedeného pod sp. zn. 8C/151/2015 zamietol (výrok III.), vychádzajúc zo samotného zastavenie konania v dôsledku nedostatku podmienky konania.

6. Proti tomuto uzneseniu, čo do zastavenia konania a trov konania, podal odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Namietal, že prekážka litispendencie je daná len v prípade, že v skôr začatom konaní bude výstupom také rozhodnutie, ktoré možno vyhodnotiť ako vyčerpávajúce plnohodnotné rozhodnutie aj o uplatnenom nároku formulovanom žalobcom v petíte neskôr začatého konania. V danom prípade tomu tak nie je, resp. nemôže byť. V aktuálnom konaní sa totiž domáha určenia vlastníckeho práva, resp. spoluvlastníckeho práva v podiele 1/6-ina k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, ktoré žalovaný nadobudol vo vkladovom konaní V 1170/2015 dňa 20.2.2015, teda žiada vydanie rozhodnutia, ktoré bude a môže byť listinou spôsobilou na vykonanie zápisu zmeny práv a povinností zapísaných v katastrálnom operáte.

8. V oboch konania je síce potrebné rozhodnúť o otázke, kto je vlastníkom sporného podielu, v konaní sp. zn. 8C/151/2015 by však podľa odvolateľa rozhodovanie o tejto otázke bolo len na úrovni posúdenia predbežnej otázky; výsledok posúdenia môže byť len obsahom odôvodnenia rozhodnutia o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, nebude však obsahom výroku takého rozhodnutia. V prípade pre žalobcu H. B. priaznivého posúdenia predbežnej otázky vlastníctva sporného podielu v konaní sp. zn. 8C/151/2015 nie je rozhodnutie vo veci samej listinou spôsobilou na zápis zmeny v evidencii nehnuteľností. Aby ju získal, musí sa (opakovane) podaním žaloby domáhať na súde určenia vlastníckeho práva.

9. Napadnutým uznesením je žalobcovi zabránené uplatňovať ústavné práva na ochranu vlastníckeho práva najmenej do právoplatnosti rozhodnutia v konaní sp. zn. 8C/151/2015. V prípade záveru z posúdenia predbežnej otázky, že H. B. je vlastníkom sporného podielu, vzniká rozpor medzi zisteným stavom a stavom zapísaným na liste vlastníctva. Pokiaľ platí, čo je zapísané v katastri nehnuteľností, kým sa nepreukáže inak, potom toto preukázanie inak je možné len rozhodnutím vo veci samej. Takým rozhodnutím nie je záver z posúdenia predbežnej otázky, ktorý je iba obsahom odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej o inom uplatnenom nároku. Odvolateľ v danej súvislosti poukázal na rozhodnutie o prerušení konania sp. zn. 8C/151/2015, v zmysle odôvodnenia ktorého vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva nie je možné rozhodnúť bez určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam rozhodnutím vo veci samej.

10. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

11. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), subjektívne legitimovanou stranou sporu (§ § 359 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP (z toho titulu nedotknutým zostalo uznesenie okresného súdu v odvolaní nenašadenom výroku III. o zamietnutí návrhu žalovaného na prerušenie konania) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne

12. Odvolanie nie je opodstatnené. Súdu konajúcemu vo veci sp. zn. 8C/151/2015 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nič nebráni prejudiciálne zodpovedať otázku vlastníctva k spornému spoluvlastníckemu podielu 1/6-ina k dotknutým nehnuteľnostiam. Zodpovedá skutočnosti tvrdenie žalobcu, že výsledok posúdenia predbežnej otázky môže byť len obsahom odôvodnenia rozhodnutia. Zároveň však uvedené bude predstavovať podklad pre samotné rozhodnutie o žalobe na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, okrem iného aj ohľadom veľkosti spoluvlastníckeho podielu toho ktorého zo spoluvlastníkov, resp. strán sporu. Nie je podstatné, že predmetná sporná otázka nebude vyriešená, resp. o nej nebude formálne rozhodnuté vo výroku rozsudku. Riešenie predmetnej otázky totiž nájde svoje vyjadrenie priamo v samotnom rozhodnutí vo veci samej (t.j., či súd vyhovie žalobe o zrušenie podielového spoluvlastníctva, a pokiaľ áno, akým spôsobom ho vyporiada). Nadväzne neobstojí tvrdenie odvolateľa, že rozhodnutie vo veci sp. zn. 8C/151/2015 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nepredstavuje listinu spôsobilú na zápis zmeny v evidencii nehnuteľností (a tu sa súčasne môže relevantne prejavíť aj to preukázanie iného stavu, než je zapísaný v katastri).

13. Na uvedenom závere nemení nič tá skutočnosť, že konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nie je „štandardným“ konaním o plnenie (napr. o zaplatenie sumy vyplývajúce zo

zmluvy), pre ktoré vo vzťahu k neskôr začatému konaniu o určenie (napr. o určenie neplatnosti danej zmluvy) nepochybne platí, že preň predstavuje prekážku začatého konania. Ide totiž vo svojich dôsledkoch o rovnakú/obdobnú situáciu, t.j., aby mohol súd vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva rozhodnúť, bude musieť zodpovedať predbežnú otázku vlastníctva, resp. veľkosti spoluvlastníckych podielov. Preto ako skôr začaté (konanie) predstavuje vo vzťahu k aktuálnemu konaniu o určenie vlastníctva (sp. zn. 8C/231/2016) procesnú prekážku, resp. neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, pre ktorý je aktuálne konanie nevyhnutné zastaviť v zmysle § 159 CSP.

14. V konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (sp. zn. 8C/151/2015) mohol aj môže H. B. uvádzať všetky tvrdenia týkajúce sa vlastníckeho práva k spornému podielu 1/6-ina, ako aj predkladať dôkazy, s ktorými sa súd bude povinný v rámci riešenia prejudiciálnej otázky zaoberať a vyhodnotiť ich (uvedené menovaný - v aktuálnom odvolacom konaní odvolateľ - nijako nespochybňoval). Neobstojí teda jeho tvrdenie, že mu je vydaním napadnutého uznesenia bránené uplatňovať ústavou garantované právo na ochranu vlastníctva.

15. Len pre úplnosť krajský súd dodáva, že v oboch konaniach, hoci v rôznom procesnom postavení, vystupujú len dva subjekty, a to H. B. a GRAND, s.r.o., ako jediní dvaja spoluvlastníci dotknutých nehnuteľností.

16. Vychádzajúc z prezentovaných úvah krajský súd napadnuté uznesenie čo do zastavenia konania potvrdil.

17. Rovnako postupoval aj ohľadne výroku o trovách prvoinštančného konania ako (výroku) závislom od rozhodnutia o zastavení konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu zodpovednosti za procesné zavinenie na zastavení konania (§ 256 ods. 1 CSP).

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s 396 ods. 1 CSP. Žalobca nebol so svojím odvolaním úspešný ani v časti, čo predstavuje na druhej strane úspech žalovaného, ktorému však žiadne trovy konania v súvislosti odvolacím prieskumom nevznikli (§ 251 CSP). Odvolací súd preto súhrnným výrokom nepriznal predmetný procesný nárok žiadnej zo sporových strán.

19. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí v prípadoch hore uvedených v § 429 ods. 2 CSP.